

# Dokumenty

## SDĚLENÍ KOMISE RADĚ, EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ

### Akční plán vzdělávání dospělých

#### K učení je vždy vhodná doba

#### 1. ÚVOD

Hlavy států a vlád v roce 1977 stvrdily v úvodu Amsterodamské smlouvy své odhodlání „*podporovat dosažení co nejvyšší úrovně vzdělanosti svých národů prostřednictvím širokého přístupu ke vzdělání a neustálého doplňování znalostí*“<sup>1</sup>.

V roce 2000 Evropská rada vytyčila v Lisabonu strategický cíl, podle kterého se má Evropa do roku 2010 stát nejkonkurenceschopnější a nejdynamičtější společností světa založenou na znalostech. Klíčovou složkou programu navrženého v Lisabonu byla podpora zaměstnatelnosti a sociálního začleňování prostřednictvím investic do znalostí a schopností občanů ve všech jejich životních etapách.

Také sdělení Komise *Uskutečnění evropského prostoru celoživotního učení*<sup>2</sup> z roku 2001 znovu zdůraznilo význam celoživotního učení pro všechny evropské občany. Jedním z hlavních sdělení bylo, že *tradiční systémy musí být přeměněny k větší otevřenosti a pružnosti, aby si studující mohli při učení volit individuální vzdělávací cesty, které budou odpovídat jejich potřebám a zájmům, a doopravdy tak využít příležitostí, které se jim v životě naskytnou*.

Společná průběžná zpráva za rok 2006 v rámci pracovního programu „Vzdělávání a odborná příprava 2010“ zdůrazňuje nutnost toho, aby všichni občané během svého života získávali a doplňovali své dovednosti a aby se dostalo pozornosti zejména zvláštním potřebám těch, kterým hrozí sociální vyloučení. Vzdělávání dospělých je (svým rozsahem i kvalitou) rovněž důležité pro rozvoj schopností středně a vysoce kvalifikovaných lidí<sup>3</sup>.

Sdělení Komise o vzdělávání dospělých<sup>4</sup> z roku 2006 *Na vzdělávání není nikdy pozdě*<sup>5</sup> vyzdvihuje důležitost vzdělávání dospělých jak klíčové složky celoživotního učení. Vzdělávání dospělých hraje klíčovou úlohu v rozvoji občanské angažovanosti a schopností.

Tento akční plán se zaměřuje na ty, kteří jsou znevýhodněni kvůli své nízké gramotnosti, nedostatečným pracovním dovednostem, případně nedostatečným

<sup>1</sup> Smlouva o založení Evropského společenství, [http://europa.eu/eur-lex/en/treaties/dat/C\\_2002325EN.003301.html](http://europa.eu/eur-lex/en/treaties/dat/C_2002325EN.003301.html)

<sup>2</sup> Sdělení Evropské komise „Uskutečnění evropského prostoru celoživotního učení“, [http://ec.europa.eu/education/policies/lll/life/communication/com\\_en.pdf](http://ec.europa.eu/education/policies/lll/life/communication/com_en.pdf)

<sup>3</sup> Sdělení Komise pro Radu, Evropský parlament, Evropský hospodářský a sociální výbor a Výbor regionů „K obecným zásadám flexikurity: Větší počet a vyšší kvalita pracovních míst prostřednictvím flexibility a jistoty“, [http://ec.europa.eu/employment\\_social/news/2007/jun/flexicurity\\_en.pdf](http://ec.europa.eu/employment_social/news/2007/jun/flexicurity_en.pdf)

<sup>4</sup> Sdělení Evropské komise „Na vzdělávání není nikdy pozdě“ vymezuje vzdělávání dospělých jako všechny formy vzdělávání, jimiž projdou dospělí lidé po ukončení počátečního vzdělávání a odborné přípravy.

<sup>5</sup> Sdělení Evropské komise „Na vzdělávání není nikdy pozdě“, KOM(2006) 614, 23.10.2006, [http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/com/2006/com2006\\_0614en01.pdf](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/com/2006/com2006_0614en01.pdf)

dovednostem nutným k úspěšnému začlenění do společnosti. Těmi mohou být přistěhovalci, starší lidé, ženy nebo zdravotně postižené osoby podle toho, o který členský stát se jedná.

Akční plán vychází z předpokladu, že o nutnosti vysoce kvalitního a přístupného systému vzdělávání dospělých již není třeba diskutovat, a to vzhledem k výzvám, kterým Evropa v nadcházejících letech musí čelit:

- Je třeba snížit nedostatek pracovních sil způsobený demografickými změnami prostřednictvím zvyšování celkové úrovně dovedností pracovních sil obecně a rozvíjením schopností málo kvalifikovaných pracovníků (kterých bylo v roce 2006 80 milionů). Vzdělávání dospělých může k tomuto cíli přispět rychle a účinně.
- Řešit problém, kterým je přetrvávající vysoký počet osob s neukončenou školní docházkou<sup>6</sup> (v roce 2006 jich bylo téměř 7 milionů) tak, že bude osobám vstupujícím do dospělosti bez kvalifikace nabídnuta další příležitost k jejímu získání.
- Snížit přetrvávající problém chudoby a sociálního vyloučení v opomíjených skupinách. Vzdělávání dospělých může zlepšit jejich dovednosti a pomoci jim aktivně se občansky angažovat a dosáhnout samostatnosti.
- Prohloubit začleňování přistěhovalců do společnosti a na trhu práce. Vzdělávání dospělých přispívá do tohoto procesu začleňování kurzy připravenými podle osobních potřeb, kromě jiného i kurzy zaměřenými na studium jazyků. Účast v programech vzdělávání dospělých v hostitelské zemi může dále pomoci přistěhovalcům zajistit si validaci a uznání kvalifikací, které si s sebou přinášejí.
- Zvýšit účast na celoživotním učení a zejména se vypořádat se skutečností, že tato účast po dosažení věku 34 let klesá. V době, kdy průměrný produktivní věk v celé Evropě stoupá, se musí souběžně

zvýšit podíl starších pracovníků na vzdělávání dospělých.

Nutnost zvýšení investic do vzdělávání dospělých je podpořena nejnovějšími výsledky referenčního kritéria, které ukazují, že účast dospělých (ve věku 26–64 let) na celoživotním učení již neroste a v roce 2006 dokonce mírně poklesla na 9,6 %<sup>7</sup>.

Akční plán si klade za cíl pomoci posílit odvětví vzdělávání dospělých, aby bylo možno využít jeho všech možností. Je to složité odvětví s širokým okruhem dodavatelů, které se snaží oslovit nejrůznější cílové skupiny. Mezioborová povaha vzdělávání dospělých je zřejmá.

Obecným cílem akčního plánu je provedení pěti klíčových sdělení uvedených v textu sdělení *Na vzdělávání není nikdy pozdě*: odstranit překážky bránící v účasti, zvýšit účinnost a kvalitu odvětví, urychlit proces validace a uznávání, zajistit dostatečné investice a monitorovat toto odvětví.

### 1.1. Konzultace

Toto sdělení je výsledkem rozsáhlé konzultace, která se konala po zveřejnění uvedeného sdělení z roku 2006. V průběhu první poloviny roku 2007 Komise konzultovala členské státy během čtyř regionálních zasedání (ve Finsku, Německu, Slovinsku a Portugalsku), kterých se zúčastnili zástupci ministerstev školství a práce, sociálních partnerů a nevládních organizací zaměřených na vzdělávání dospělých.

V rámci každého zasedání a na základě klíčových sdělení textu sdělení z roku 2006 hostitelská země představila účastníkům příklady osvědčených postupů, které názorně dokládaly:

- výsledky integrovaného přístupu zúčastněných stran;
- jak mohou málo kvalifikovaní pracovníci dosáhnout základních dovedností;

<sup>6</sup> 6 milionů v roce 2005: Pracovní dokument útvarů Komise „Pokroky v plnění lisabonských cílů v oblasti vzdělávání a odborné přípravy – zpráva založená na ukazatelích a referenčních kritériích – Zpráva 2006“, SEK(2006) 639.

<sup>7</sup> Návrh zprávy o pokroku za rok 2007

## DOKUMENTY

- jak jsou rozvíjeny politiky a akce zaměřené na zvyšování účasti ve vzdělávání dospělých
- a jakým způsobem je zaváděn systém uznání a validace výsledků neformálního vzdělávání.

Toto sdílení osvědčených metod, které během zasedání proběhlo, může být považováno za první pozitivní výsledek procesu.

Komise dále využila neformální národní fóra v členských státech, aby tak získala další ohlasy na akční plán od tvůrců politik, sociálních partnerů a nevládních organizací zaměřených na formální a neformální vzdělávání dospělých<sup>8</sup>.

Komisi také při přípravě návrhu akčního plánu podpořila skupina odborníků tvořená zástupci členských států, sociálních partnerů a mezinárodních organizací, jako např. UNESCO.

## 2. ZÁKLADNU AKČNÍHO PLÁNU TVOŘÍ ÚČINNĚ FUNGUJÍCÍ ODVĚTVÍ PRO VZDĚLÁVÁNÍ DOSPĚLÝCH

Přínos odvětví vzdělávání dospělých k dosažení cílů stanovených v Lisabonu a k celoživotnímu a všeživotnímu učení může být zvýšen vytvořením účinnějších systémů, do kterých budou zapojeny všechny zúčastněné strany. Výsledky, kterých má tento akční plán dosáhnout, také závisí na účinnosti takových systémů.

Je zřejmé, že každý členský stát začíná na jiné úrovni, pokud jde o účast, kvalitu, financování a rozvoj odvětví. Existuje mnoho příkladů dobrých iniciativ vypracovaných v členských státech s podporou EU, na které by mohly navázat i další<sup>9</sup>.

Konzultace a doklady získané studiem a výzkumem v této oblasti ukazují, že silné a účinné odvětví

vzdělávání dospělých je tvořeno souborem klíčových složek, které jsou pevně propojeny. Těmito složkami jsou:

- politiky přijaté k uspokojení potřeb a požadavků společnosti a hospodářství;
- řídicí struktury zaručující kvalitu, účinnost a odpovědnost v systému vzdělávání dospělých;
- systémy pro poskytování, kromě jiného výukové činnosti, podpora vzdělávání a uznávání výsledků vzdělávání, jež berou v úvahu motivaci studujících a jejich vzdělávací potřeby v souvislosti s potřebami a požadavky společnosti a hospodářství.

Nutností je partnerství na evropské, vnitrostátní, regionální a místní úrovni, které zvýší účinnost odvětví vzdělávání dospělých, rozšíří a usnadní přístup a usnadní odpovídající financování<sup>10</sup>.

### 2.1. Politika

Konzultace potvrdila základní potřebu, aby veřejné orgány společně s ostatními zúčastněnými stranami zasáhly, aby zaručily příležitosti k vzdělávání, a umožnily tak těm, kteří jsou ohroženi, dosáhnout klíčových schopností<sup>11</sup>. Zásah je nutný pro zajištění toho, aby se dospělým, kteří opustili školu bez dosažení dostatečné kvalifikace a kteří se kdykoli během svého života rozhodnou opakovat nebo pokračovat v základním vzdělávání, dostalo podpory prostřednictvím vhodných a inovativních vzdělávacích cest a příležitostí ke získání schopností odbornou přípravou ve formě učení založeného na pracovní činnosti. Potřeba takového zásahu je ještě větší, přihlédneme-li k rychlému tempu změn, které probíhají na pracovištích a v oblasti dovedností nutných k úspěšnému zapojení do pracovního procesu.

Zúčastněné strany zjistily, že v porovnání s ostatními oblastmi vzdělávání nejsou přínosy a prospěch

<sup>8</sup> Konzultace se zúčastnilo 27 členských států, 3 země EHP a Turecko.

<sup>9</sup> ESF060603, podkladový dokument „Podpora vzdělávání a odborné přípravy“ ESF

<sup>10</sup> Podpora vzdělávání dospělých (Promoting Adult Learning), OECD (9264010939). 9264010939

<sup>11</sup> Doporučení Evropského parlamentu a Rady ze dne 18. prosince 2006 o klíčových schopnostech pro celoživotní učení (2006/962/ES), Úř. věst. L 394, 30. 12. 2006, s. 10.

z odvětví vzdělávání dospělých dobře prozkoumány, prodiskutovány ani zprostředkovány veřejnosti. Rozvoj příležitostí ke vzdělávání dospělých navíc nedrží krok s potřebami jedinců a společnosti.

Pro zvýšení účasti a pro podporu investic je naprosto zásadní, aby byly kvalita, význam, účinnost<sup>12</sup> a efektivita vzdělávání dospělých jasně viditelné.

Vlády a ostatní zúčastněné strany by měly v příslušných oblastech jednat, aby usnadnily přístup, poskytly poradenství a posouzení a urychlily validaci a uznávání výsledků vzdělávání dosažených neformálním a informálním učením.

## 2.2. Řízení

Příspěvatelům konzultace bylo zřejmé, že dobré řízení ze strany poskytovatelů vzdělávání dospělých přispívá k efektivnímu procesu vzdělávání dospělých. Studující pak dosahují kvalitních výsledků vzdělávání a zúčastněné strany vysoké návratnosti investic.

Dobré řízení v oblasti vzdělávání dospělých je charakterizováno:

- zaměřením na dospělého studujícího;
- inovativním přístupem k učení;
- efektivním rozbořem potřeb;
- účinnými administrativními systémy a přidělením odpovídajících prostředků;
- profesionálním personálem;
- mechanismy zajištění kvality u poskytovatelů;
- pevným monitorovacím a hodnotícím systémem vybudovaným na průkazném základě podle národních rámců;

- těsnými vztahy s ostatními oblastmi vzdělávání a s institucemi, jako jsou např. organizace sdružující studenty, oborová sdružení a odvětvové ústavy. Protože velkou část odborné přípravy pro dospělé ve formě učení založeného na pracovní činnosti a prostředí poskytující podporu zajišťují zaměstnavatelé, jejich účast na místním a regionálním plánování je zásadní.

Je třeba zvolit organizovaný systematický přístup na všech úrovních a v rámci všech složek učení, formálního i neformálního<sup>13</sup>, aby bylo možno zvýšit odpovědnost a transparentnost a zajistit odpovídající důvěru v to, že vzdělávání dospělých uspokojí požadavky všech zúčastněných stran, zejména dospělých studujících.

## 2.3. Poskytování

Konzultace ukázala, že klíčovou výzvou vzdělávání dospělých je poskytnout službu, která zároveň uspokojuje potřeby dospělých studujících, zajišťuje vysoce kvalitní odezvy na potřeby trhu práce a společnosti a stimuluje další poptávku. Dále je nutno přijmout celou řadu navzájem propojených opatření, aby se povedlo překonat překážky účasti ve všech jejich rozměrech. Kromě jiného je třeba:

- Zajistit, aby měl studující blíže k vysoce kvalitním informacím a poradenství. Toho může být dosaženo službami v komunitě nebo na pracovišti. Panuje všeobecná shoda v názoru, že takové služby by měly být poskytovány cílovým skupinám tohoto akčního plánu zdarma.
- Studující by měli mít k učení blíže ve svých komunitách a na pracovištích. Toho může být dosaženo prostřednictvím místních školicích center, nevládních organizací nebo e-learningem. Nabídka by měla obsahovat rozlišené příležitosti ke vzdělávání, které odpovídají osobním požadavkům jednotlivců.
- Umožnit pružný přístup k posuzování, validaci a uznávání výsledků vzdělávání, které povedou

<sup>12</sup> Sdělení Komise „Účinnost a spravedlnost v evropských systémech vzdělávání a odborné přípravy,“ KOM(2006) 481 v konečném znění, 8. 9. 2006, [http://ec.europa.eu/education/policies/2010/doc/comm481\\_en.pdf](http://ec.europa.eu/education/policies/2010/doc/comm481_en.pdf)

<sup>13</sup> Definice viz „Memorandum o celoživotním učení“ (SEK/2000/1832, 30. 10. 2000) a další materiály jako např. „Klasifikace výukových činností“ vydaná Eurostatem.

k certifikaci a kvalifikaci. Tomu by mělo dopomáhat poradenství.

- Rozšířit přístup k vyššímu vzdělání<sup>14</sup>, aby byl usnadněn krok k dosažení o jeden stupeň vyšší kvalifikace. Zavést finanční mechanismy založené na poptávce (např. osobní vzdělávací účty, daňové nástroje a půjčky poskytované buď veřejně nebo prostřednictvím mechanismu veřejných záruk), překonat tak finanční omezení a motivovat k učení v rámci řádného denního nebo zkráceného studia.
- Vést jednotlivce k investování do vlastního učení jak z důvodu osobního uspokojení, tak kvůli zaměstnatelnosti. V tomto ohledu je vzdělávání dospělých velmi výkonným mechanismem v oblasti studia jazyků, v souladu se strategií Komise navržené v Akčním plánu 2004–2006: Podpora jazykového vzdělávání a jazykové rozmanitosti<sup>15</sup>. Poradenství hraje zásadní úlohu při pomáhání dospělým využít možností, které jim poskytují společnosti, sociální služby a jiné instituce.

### 3. AKČNÍ PLÁN

Ža účelem provedení klíčových sdělení uvedených v textu sdělení z roku 2006 a na základě stanovisek shromážděných během nedávné konzultace Komise vyzývá členské státy k účasti na evropském akčním plánu pro uvedené odvětví, který spočívá v akcích zaměřených na tyto oblasti:

- provést v členských státech analýzu účinku reforem ve všech odvětvích vzdělávání a odborné přípravy na vzdělávání dospělých;
- zlepšit kvalitu opatření v odvětví vzdělávání dospělých;

- dát dospělým více možností, které by jim dovolily krok o jeden stupeň výše, tj. dosáhnout kvalifikace alespoň o jednu úroveň vyšší než doposud;
- urychlit proces posuzování dovedností a sociálních schopností, validovat je a uznat je v rámci výsledků vzdělávání;
- zlepšit monitorování odvětví vzdělávání dospělých.

Provádění těchto akcí může probíhat za podpory Evropského sociálního fondu a programu celoživotního učení.

#### 3.1. Analýza účinku reforem ve všech odvětvích vzdělávání a odborné přípravy na vzdělávání dospělých v členských státech

Odvětví vzdělávání dospělých se dotýká všech ostatních odvětví v oblasti vzdělávání. Je proto důležité provést analýzu toho, jaký účinek mají změny v ostatních oblastech vzdělávání – formálních i neformálních – na změny ve vzdělávání dospělých a analyzovat jejich vzájemné působení. Většina členských států rozvíjí svůj národní rámec kvalifikační související s evropským rámcem kvalifikací. Probíhá diskuse o přenosu kreditů v rámci kreditního systému. Tyto změny se zaměřují na usnadnění přístupu, na pokrok a přenos a mohou tak být důležité pro snahu otevřít systém kvalifikace dospělým. Zajištění kvality je významnou součástí reforem ve vzdělávání a v odborné přípravě. Změny

14 Pravidelný Eurobarometr 192: 87 % pedagogů na univerzitách v EU si myslí, že univerzity by se měly otevřít dospělým studentům.

15 Sdělení Komise pro Radu, Evropský parlament, Evropský hospodářský a sociální výbor a Výbor regionů „Podpora jazykového vzdělávání a jazykové rozmanitosti: Akční plán 2004–2006“ [http://ec.europa.eu/education/doc/official/keydoc/act\\_lang/act\\_lang\\_en.pdf](http://ec.europa.eu/education/doc/official/keydoc/act_lang/act_lang_en.pdf)

2008	Bude zadána analýza důsledků vnitrostátních reforem pro odvětví vzdělávání dospělých, založená na stávajících vnitrostátních mechanismech podávání zpráv. Součástí této analýzy bude analýza nákladů a přínosů uvedených reforem, aby bylo možno skutečně posoudit osvědčené postupy. V případě potřeby bude realizována doplňková studie.
2009	O výsledcích analýzy bude podána zpráva, která popíše směr vývoje, úspěchy a nedostatky na evropské i vnitrostátních úrovních. Toto bude využito pro rozvoj programu celoživotního učení a ostatních souvisejících iniciativ EU.
2010	V roce 2010 a následně každé dva roky Komise podá zprávu o pokroku.



v odvětví vzdělávání dospělých musí být začleněny do probíhajícího procesu modernizace ve vzdělávání a v odborné přípravě. V některých členských státech je vzdělávání dospělých součástí reformy, v některých nikoli.

### 3.2. Zlepšení kvality opatření v odvětví vzdělávání dospělých

Kvalitu poskytovaného vzdělávání ovlivňují politiky, zdroje, adaptace a mnoho jiných faktorů, avšak klíčovým faktorem je kvalita personálu zapojeného do poskytování. V mnoha členských státech bylo zatím věnováno málo pozornosti odborné přípravě (počáteční i další), statusu a odměnám personálu z oblasti vzdělávání dospělých. Personál vzdělávání dospělých v této souvislosti není omezen na vyučující a vedoucí odborné přípravy, ale zahrnuje řídicí pracovníky, pracovníky v poradenství, instruktory a administrativní pracovníky. Ti všichni musí být schopni vycházet vstříc potřebám specifických skupin. Kvalita personálu je zásadní pro motivaci dospělých k účasti na studiu.

2008	Budou zveřejněny výsledky studie <i>Profesní vzdělávání dospělých v Evropě</i> . Ta určí stávající osvědčené metody v členských státech a formuluje doporučení. Stanovené osvědčené metody budou šířeny prostřednictvím pracovního programu „Vzdělávání a odborná příprava 2010“ a programem celoživotního učení (např. vzájemným učením, tzv. „peer learning activities“, a praktickými stážemi, tzv. „job shadowing“).
2009	Rozvoj norem pro kvalifikované pracovníky z oblasti vzdělávání dospělých, kromě jiného i poradenských služeb založených na osvědčených postupech.
2010	Další výzkum týkající se rozvoje norem kvality pro poskytovatele a akreditace poskytovatelů. Toto zároveň přispěje k monitorování odvětví.

### 3.3. Více možností, které by dovolily dospělým učinit krok o jeden stupeň výše a dosáhnout alespoň o úroveň vyšší kvalifikace

Demografické předpovědi pro Evropu naznačují, že investice do lidského a společenského kapitálu identifikovaných cílových skupin jsou životně důležité vzhledem k úbytku pracovních sil a výslednému nedo-

statku na trhu práce. Informace a poradenství hrají naprosto zásadní úlohu ve snaze oslovit a motivovat tyto skupiny. Měla by být vzata v úvahu úloha médií a jejich schopnost oslovit skupiny, které jsou jinak těžko dosažitelné. Stejně by tomu mělo být i s názory samotných studujících. Nestačí však lidi ke vzdělávání a odborné přípravě pouze získat. Musí zároveň dostat skutečné šance k postupu a zvyšování úrovně své kvalifikace a tyto šance jim musí umožnit lépe se zapojit ve všech oblastech života.

Členské státy by měly prozkoumat možnost nastavení národních cílů, které by zvyšovaly úroveň dovedností cílových skupin obyvatelstva.

2008	Vytvořit přehled osvědčených postupů a projektů směřujících k oslovení identifikovaných cílových skupin, vedoucích k jejich postupu a úspěchům, zaměřených na identifikaci klíčových faktorů pro opětovné začleňování lidí na trhu práce, do vzdělávání a odborné přípravy a do společnosti (dobrovolná práce). V úvahu budou brány výsledky programu celoživotního učení a zejména výsledky akce „Grundtvig“.
2009	Na základě výsledků přehledu získaného výzkumem (2008) bude v rámci programu celoživotního učení zveřejněna výzva k předkládání návrhů pro pilotní projekty k oslovování cílových skupin a k dalšímu průzkumu, aby bylo dosaženo cíle zvyšování kvalifikace o jeden stupeň.
2010	Zahájení projektů a současné monitorování výsledků bude zahájeno ve stejnou dobu. Členské státy by měly ve společné zprávě o pokroku ve vzdělávání a odborné přípravě podat zprávy o pokroku ve zvyšování úrovně dovedností cílových skupin.

### 3.4. Urychlení procesu posuzování a uznávání neformálního a formálního učení znevýhodněných skupin

Uznávání a validace neformálního a informálního vzdělávání je základním kamenem strategie celoživotního učení. Mnoho členských států má již právní rámec a většina z nich zahájila pilotní programy.

Posuzování a uznávání dovedností a sociálních schopností bez ohledu na to, kde a jak jich bylo dosaženo, je důležité zejména proto, aby bylo těm, kteří nemají základní kvalifikace, usnadněno jejich

začleňování do společnosti. Ti mohou mít dovednosti, které nejsou na první pohled zřetelné. Je důležité, aby tak učinily všechny zúčastněné strany (zaměstnavatelé, vlády, jedinci atd.), protože existují doklady o tom, že uznávání dovedností získaných neformálně a informálně může vést k významným úsporám času a peněz. Je proto důležité, aby vlády členských států zvolily pozitivní přístup k uznávání neformálního a informálního učení. Zvláštní pozornost by měla být věnována validaci a uznávání schopností přistěhovalců, aniž jsou dotčeny právní předpisy EU týkající se uznávání odborných kvalifikací<sup>16</sup>.

2008	Identifikace osvědčených postupů a validace neformálního a informálního učení se zvláštním zaměřením na sociální schopnosti, zejména získané mimo rámec formálního vzdělávacího systému.
2009	Aktivita vzájemného učení na evropské úrovni, výměna osvědčených postupů a mezinárodní výměnné programy pro personál. Financování bude zajištěno z programu celoživotního učení.
2010	Na semináři bude předložena k diskusi první zpráva o výsledcích a výsledky budou oznámeny všem zúčastněným stranám.

### 3.5. Zlepšení monitorování odvětví vzdělávání dospělých

Jak stojí ve *Sdělení o vzdělávání dospělých: Na vzdělávání není nikdy pozdě*, neschopnost názorně ukázat přínos vzdělávání dospělých je jednou ze zásadních slabín oblasti. Je naprosto nutné nalézt společný jazyk a společný výklad, aby bylo možno překonat nedorozumění a nedostatek porovnatelných údajů v odvětví. Pro účely pravidelné aktualizace změn v odvětví (každé dva roky) je požadován minimální soubor základních údajů.

Tato akce bude mít silnou vazbu na probíhající vývoj a práci v oblasti ukazatelů a referenčních kritérií<sup>17</sup>, a to včetně práce stálé skupiny pro ukazatele a referenční kritéria.

<sup>16</sup> Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES ze dne 7. září 2005 o uznávání odborných kvalifikací (Úř. věst. L 255, 30. 9. 2005, s. 22).

<sup>17</sup> Ucelený rámec ukazatelů a referenčních kritérií pro sledování pokroku při plnění lisabonských cílů v oblasti vzdělávání

2008	Na základě studie zahájené Komisí by měly členské státy vyslovit souhlas
2009	Bude sestaven a vyroben slovník společně přijaté terminologie. V těch členských státech, které se budou chtít zúčastnit, začne shromažďování základních údajů.
2010	Výsledky budou zveřejněny ve Společné zprávě o pokroku ve vzdělávání a odborné přípravě v roce 2010.

## 4. OPATŘENÍ NAVAZUJÍCÍ NA AKČNÍ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ DOSPĚLÝCH

Je čas vyhradit vzdělávání dospělých místo v celoživotním učení a zajistit jeho úlohu na všech úrovních tvorby politik, aby mohl být využit jeho přínos k plnění evropských výzev.

Do konce roku 2007 by měla být sestavena pracovní skupina, která bude podporovat Komisi a členské státy při dopracování akcí a projektů v rámci tohoto akčního plánu a zajistí další provádění. Vyzýváme Radu a Evropský parlament ke schválení tohoto akčního plánu.

V druhé polovině roku 2009 se bude konat konference, během které budou představeny dosažené výsledky a projednán další postup.

### PŘÍLOHA: ROZVRH KONZULTACÍ

- (1) **Čtyři setkání odborné skupiny v Bruselu** za účasti zástupců útvarů Evropské komise (GŘ EMPL, GŘ ENTR, GŘ JLS), sociálních partnerů (EKOS, EuroBusiness), mezinárodních organizací (OECD, UNESCO), zúčastněných stran, odborníků zastupujících všechny „čtyři regiony“ a zástupce Evropského sdružení pro vzdělávání dospělých.
- (2) **Čtyři nadnárodní konzultační schůzky se členskými státy, zeměmi EHP a Tureckem**, za účasti zástupců ministerstev školství a práce, sociálních partnerů a dalších zúčastněných stran.

a odborné přípravy. KOM(2007) 61 v konečném znění.

- Helsinky, 22.–23. únor 2007  
Pozvané země: Dánsko, Estonsko, Finsko, Island, Litva, Lotyšsko, Norsko, Švédsko
  - Bonn, 12.–13. březen 2007  
Pozvané země: Belgie, Francie, Irsko, Lichtenštejnsko, Lucembursko, Německo, Nizozemsko, Spojené království
  - Lublaň, 26.–27. březen 2007  
Pozvané země: Bulharsko, Česká republika, Maďarsko, Polsko, Rakousko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko
  - Lisabon, 3.–4. duben 2007  
Pozvané země: Itálie, Kypr, Malta, Portugalsko, Řecko, Španělsko, Turecko
- (3) Konzultace na vysoké úrovni se zástupci členských států**
- Heidelberg, 1.–2. březen 2007  
Neformální setkání ministrů
  - Hamburk, 22.–23. květen 2007  
Setkání generálních ředitelů pro odbornou přípravu (DGVT)
  - Brusel, 14.–15. červen 2007  
Setkání Poradního výboru pro odborné vzdělávání (ACVT)
- (4) Neformální konzultace se členskými státy a ostatními zúčastněnými stranami**
- (a) Neformální konzultace s „národními fóry“. Vnitrostátní orgány členských států, země EHS a Turecko byly vyzvány k uspořádání národní konzultace s příslušnými zúčastněnými stranami v období 26. dubna–22. května 2007.
  - (b) Další neformální konzultace během ostatních akcí (setkání sociálních partnerů, konferencí, seminářů a jednání u kulatého stolu o vzdělávání dospělých).

